Roll No. ....

D–3329

B. A. (Classics) (Part I) EXAMINATION, 2020

SAHITYAM

(Optional)

Paper Second

Time : Three Hours] [*Maximum Marks : 75*

सूचना : सर्वे प्रश्नाः समाधेयाः।

1. केषाञ्चित् त्रयाणां पद्यानां सन्दर्भप्रसङ्गसहितां व्याख्या क्रियताम्— 30

(i) त्यागाय सम्भृतार्थानां सत्याय मितभाषिणाम्।
यशसे विजिगीषूणां प्रजायै गृहमेधिनाम्॥

(ii) आस्वादवद्भिः कवलैस्तृणानां कण्डूयनैर्दंशनिवारणैश्च।
अव्याहतैः स्वैरगतैः च तस्याः सम्राट् समाराधनतत्परोऽभूत्॥

(iii) एकातपत्रं जगतः प्रभुत्वं नवं वयः कान्तमिदं वपुश्च।
अल्पस्य हेतोर्बहुः हातुमिच्छन् विचारमूढः प्रतिभासि मे त्वम्॥

(iv) अरिष्टशय्यां परितोविसारिणा सुजन्मनस्तस्य निजेन तेजसा।

निशीथ दीप सहसा हतत्विषो बभूवुरालेख्य समर्पिता इव॥

(v) श्रुतस्य यायादयमन्तमर्भकस्तथा परेषां युधि चेति पार्थिवः।

अवेक्ष्य धातोर्गभनार्थमर्थविच्चकार नाम्ना रघुमात्मसम्भवम्॥

(vi) आकारसदृशाप्रज्ञः प्रज्ञया सदृशागमः।

आगमैः सदृशरम्भः आरम्भसदृशोदयः॥

2. 'रघुवंश' महाकाव्ययस्य द्वितीयसर्गस्य कथासारं लिखत। 15

अथवा

"क इह रघुकारे न रमते" इत्युक्ति समीक्ष्यताम्।

महाकविकालिदासस्य व्यक्तित्वं कृतित्वं च विवेचयत।

3. छन्दोद्वयं लक्षणोदाहरण सहितं व्याख्यायताम्— 20

(i) उपजाति

(ii) मालिनी

(iii) स्रग्धरा

(iv) शिखरिणी

4. कस्यचिदेकस्य छन्दोऽभिधाय सलक्षणं निरूप्यताम्— 10

(i) या कुन्देन्दु तुषारहारधवला या शुभ्रवस्त्रावृता

या वीणावरदण्ड मण्डित करा या श्वेतपद्मासना।

या ब्रह्माच्युतशङ्कर प्रभृतिभिर्देवैः सदा वन्दिता
सा मां पातु सरस्वती भगवती निःशेष जाड्यापहा॥

(ii) कश्चित् कान्ताविरहगुरुणा स्वाधिकारात्प्रमत्तः
शापेनास्तङ्गमितमहिमा वर्षभोग्येण भर्तुः।
यक्षश्चक्रे जनकतनया स्नानपुण्योदकेषु
स्निग्धच्छायातरुषु वसतिं रामगिर्याश्रमेषु॥